

to Poster taaler slet ingen Sammenligning. Efter det sidste Statsregnskab, der blev aflagt, Regnskabet for 1919—20, gav Statsbanerne et Underskud paa 25 Mill. Kr. og Postvæsenet et Underskud paa 12 Mill. Kr. Lægger man hertil de forøgede Omkostninger, som Lønningslovene har bevirket, er det forstaaeligt, at Underskuddet maatte blive stort. Naar man skal bedømme hele den finansielle Situation og de store Underskud, der har været paa Statens Aktiver, maa man tage i Betragtning, at den radikale Regering, der gennemførte Lønningsloven, ikke følte Virkningerne af den i den Tid, den sad ved Styret.

Hvis man tager hvert Regnskabsaar for sig, vil man opdage, at blot man medtager Genforeningsomkostningerne i 1920—21, som rundt regnet er 180 Mill. Kr., og dertil lægger Udgifterne ved de forskellige Afviklinger, der endnu var tilbage — thi det skal man ogsaa medtage, naar man bedømmer den store Kassebeholdning, den forrige Regering efterlod, at der var en lille Efterregning, som skulde betales efter den, den var ikke saa ganske lille endda, jeg regner ikke for højt, naar jeg siger, den udgjorde mindst 70 Mill. Kr. —, saa er vi oppe paa 250 Mill. Kr., og disse 250 Mill. Kr. dækker baade Laanet, der rundt regnet er 150 Mill. Kr., og Formindskelsen af Kassebeholdningen, der er 106 Mill. Kr., disse to Poster alene rummer hele Underskuddet fra 1920—21. Hertil kommer, som før nævnt, den Vægt og Tyngde, hvormed Lønningsloven virkede paa det paagældende Regnskabsaar, idet den medførte, at Statens Aktiver gav et saa stort Underskud.

Hvis jeg saa kaster et Blik paa det sidste Finansaar, for hvilket vi nu staar i Begreb med at vedtage Tillægsbevillingsloven, og spørger, hvad det er, der ekstraordinært karakteriserer dette, maa man huske, at der i Virkeligheden har været to Ting igennem disse to Aar, der i høj Grad har været det bestemmende for det finansielle, og det er de to, at der har været Bolignød i dette Land, og der har været Arbejdsløshed i dette Land, grundet paa hele den Stagnation i Erhvervslivet, der, siden Krigen hørte op, har været her i Landet ligesom i andre Lande. Disse to Ting har medført umaadelig store Udgifter, og naar jeg nævner nogle af dem, vil ærede Medlemmer ogsaa have Forstaaelsen af, at det er fuldkomment ved Siden af, naar man siger, at Regeringen intet har gjort eller har siddet med Hænderne i Skødet. Jeg siger udtrykkelig, at det er saa fuldkomment ved Siden af. Nogle kan mene, at der kunde

have været arbejdet paa en noget anden Maade, og nogle kan mene, at der skulde have været gjort mere endnu, det er Ting for sig, men der er gjort overordentlig meget.

Jeg skal først nævne et Par Punkter blandt dette Aars Udgifter, som endnu hører til de ekstraordinære Ting. I Forbindelse med Afviklingen staar rundt regnet en Snes Millioner Kroner for dette Finansaar, og Genforeningsomkostningerne beløber sig til ca. 35 Millioner. Disse to Poster alene tager et halvt Hundrede Millioner. Men naar jeg saa ser, hvad der er gjort for Boligbyggeriet, at der i Statstilskud til kommunale Arbejder er ydet 10,2 Mill. Kr. og i Statstilskud til Boligbyggeri i Byerne atter 10 Millioner og til Boligbyggeri paa Landet en 4 Millioner, som er gaaet til Husmandsbrug, saa er alle disse Poster tilsammen i Virkeligheden 24 Mill. Kr., som er ydet alene for at fremskaffe Boliger i By og paa Land. Dernæst er der ydet 2,4 Millioner til Fragtgodtgørelser til Industrien. Endvidere er der, ligeledes med det Formaal at skabe Arbejdsmuligheder for en Del Mennesker, udlaant til Kommuner og private Bygherrer ca. 14 Millioner, og til Havne, til Grundforbedringer og til Erhvervelse af Jord efter Loven af 4. Oktober 1909 og efter den gamle Husmandslov har der fundet Udlaan Sted. Hvis man lægger disse Beløb sammen, vil man se, at det bliver omkring 30 Mill. Kr. Dette kan man i Virkeligheden ikke sige er en Forringelse af Kassebeholdningen, for det er rentebærende Laan. Disse Penge har maattet afholdes i Finansaaret, men det er Penge, som kommer igen, saa naar det gøres reelt op, er disse 30 Mill. Kr. ikke noget Underskud, men Udtryk for, hvordan der er arbejdet for at skaffe baade Boliger og Arbejde til Befolkningen. Det giver i alt Fald et Indblik i, hvordan Regeringen har arbejdet.

Naar saa hertil kommer, at man i det sidste forløbne Aar til Erhvervelse af Aktiver har brugt ca. 48 Millioner mere end i 1919—20, saa forstaaer man, at dette Aar nødvendigvis maatte give et betydeligt Underskud. Man kan ikke saadan ustraffet anvende 150 Millioner dels til Tilskud, dels til Laan, dels til Genforening, dels til Afvikling, dels til Erhvervelse af Aktiver, uden at det i højeste Grad skal mærkes. Disse Beløb tilsammen vil naa op imod 160 Millioner, i alt Fald betydelig over 150 Mill. Kr. Udover det har der været ydet i Arbejdsløshedsunderstøttelse dels ordinært, dels ekstraordinært, dels som Laan